

Fíggjarliga frælsið í varðhald

LEYGARDAGIN samtyktu samgonguflokkarnir á tingi inntøkulógarruppskotini hjá landsstýrinum. Hetta merkir, at umleið 200 mió. kr. verða tiknar inn frá borgarunum tað sum eftir er av hesum árinum.

Í ÁR koma hesar inntøkulógir at kosta hvørjum húsarhaldi í Føroyum 15.000 kr. í miðal. Næsta ár verður kostnaðurin 24.000 kr. í miðal fyri hvørt húsarhald í landinum. Hetta er frá teimum, sum til valið seinasta heyst góvu gylt lyfti um minni skatt og minni toll.

FYRST er tað serliga innflutningsgjaldið. Hetta er hækkað við 5%. Úr 22 upp í 27%. Her fær landskassin

eina meirinntøku uppá 50 mió. kr. Síðan hava ávísir vørubólkar — mest rúsdrekka og tubaksvørur — fingið tollhækkingar fyri tilsamans 26 mió. kr. Um fólk nú ikki drekka og roykja minst líka nógv sum higartil, so má Ivan Johannesen, landsstýrismaður í fíggjarmálum, aftur í lögtingið at útvega annan pening ístaðin.

EISINI er talan um eina sokallaða bundna uppsparing. Inntøkur, hægri enn 110.000 kr., skulu rinda 3%. Inntøkur omanfyri 150.000 kr. skulu rinda 5%. Og inntøkur yvir 200.000 kr. skulu av við 7%. Hetta er sokallaða samansparingin fyri 1989. Men við tað at allur peningurin skal gjaldast í seinna hálvári, er talan í veruleikanum ikki um 3, 5 og 7%. Talan er um 6, 10 og 14%. Við hesum er hol eisini sett á skattaloftið uppá 50%.

Í 1989 fer øll »samansparingin« í landskassan til hansara nýtslu. Tí javnmeta vit hetta við ein vanligan eykaskatt til landskassan. Seinni skal peningurin flytast á bundna konto hjá tí einstaka skattgjaldaranum og gevast leysur tá viðkomandi er 65 ár. Við árslok 1989 er hesin peningur farin til nýtslu hjá landskassanum. T.v.s. at samgongan aftur skal út til borgararnar eftir tí peningi, sum skal flytast á bundna konto.

FRÁ 1. januar 1990 skulu fólk seta samansparingina beinleiðis inn á konto. Hendan verður so leysgivin fyra ár seinni. Gamalt er at aftur og fram er líka langt. Um fyra ár verður javnvág ímillum innskott og leysgivna samansparing. Vit mugu rokna við, at henda samansparingin í stóran mun fer at nerva allar aðrar samansparingar, ið eru

frammanundan. T.d. samansparingina við rentustudningi til sethúsa og íbúðabygging og vanligar samansparingar í peningastovnunum.

VIÐ hesum er fíggjarliga frælsið sett í varðhald. Fólk kunnu ikki longur gera av nær, hvar og hvussu tey skulu spara, og tey kunnu heldur ikki gera av nær tey kunnu nýta sína samansparing. Hesa avgerð hava Sundstein og Ellefsen tikið saman við einum skúlalæra í Fuglafirði hvørs sjónarringur ikki røkkur longur enn út á Kambsdal.

Arbeðarafeløgin:

Inntøkulógirnar raka meint

Flestu arbeðarafeløgin í landinum hava skrivað til lögtingið og mótmælt inntøkulógunum, ið lögtingið samtykti leygarvoldið.

Tey feløg, sum higartil hava gjørt vart við seg, eru Føroya Arbeðarafelag, Havnar Arbeðskvinnufelag, Klaksvíkar Arbeðskvinnufelag, Klaksvíkar Arbeðsmannafelag og Fjallbrúður í Vági.

Alt tikið aftur og meira aftrat

Føroya Arbeðarafelag sigur í sínum mótmæli, at inntøkulógirnar fara at raka serliga tey lágløntu hart, tey, sum frammanundan hava torført við at fáa endarnar at røkka saman.

- Tað er serliga átalvert,

at landsstýrissamgongan avgreiðir uppskotini um inntøkulógir á lögtingi við slíkum skundi, at hesi uppskot ikki kunna verða viðgjørd gjølla. Føroya Arbeðarafelag, ið umboðar 39 lokalfeløg, mótmælir, at løntakarafeløgin ikki fáa møguleika at víðgera og taka støðu til uppskotini. Hesi uppskot, ið fara...at leggja stórar byrðar á fólk okkara. Vit gera vart við, at nógvir av limum okkara ikki fara at orka at bera hesar eyka byrðar, skrivur Føroya Arbeðarafelag.

Felagið leggur aftrat, at samgongan heldur átti at gjørt nakað við tað óskil, ið valdar innan skattaskipanina, har einstaklingar og feløg við at nýta avskrivningarreglurnar kunnu sleppa sær undan at bera samfelagsins byrðar.

Fakfeløgin kenna seg svikin av landsstýrisslókkanum. Tað eyðnaðist arbeðarafeløgum og arbeðsgevarunum í sátt og semju at gera sáttmála - og nú verður tann sáttmála lønarhækkunin tikin inn aftur og meira aftrat

Føroya Arbeðarafelag heitir á samgonguna um at fara eftir peningi hjá teimum, sum orka at rinda.

- Inntøkulógirnar taka aftur alt tað og meira aftrat, ið varð vunnið við samráðing- arborðið í mai í ár og boðar hetta tí ikki frá virðing fyri teimum úrslitum, ið vunnið vóru í sátt og semju millum partarnar á arbeðsmarknaðinum.

Revsingarferð móti løntakarunum

- Talan er um størstu revsingarferð móti vanligu løntakaranum nakrantíð, og hetta mótmæla vit harðliga, sigur Havnar Arbeðskvinnufelag í sínum brævi til lögtingið. Havnar Arbeðskvinnufelag heldur tað hevði verið rímligt, at eisini vanligi

löntalarin varð hoyrdur, so teirra sjónarmið komu fram í hesum máli. Inntøkulógirnar leggja óvurhondstóran byrðar á limirnar og máðar stóðir undir teimum fíggjarliga. Slíkt kunnu vit ikki lata okkum lynda, sigur Havnar Arbeðskvinnufelag. Tær leggja afturat, at tær eru skelkaðar av inntøkulógunum.